

LJUNGBY
KOMMUN

RIKTLINJER FÖR MOTTAGNING OCH UTBILDNING AV NYANLÄNDA BARN/ELEVER I LJUNGBY KOMMUN

Barn- och utbildningsförvaltningen

2009-02-20

Riktlinjer för mottagning och utbildning av nyanlända barn/elever i Ljungby kommun

Se även Skolverkets *Allmänna råd för utbildning av nyanlända elever, 2008*.

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2, är utgångspunkt i detta arbete:
”konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna barnkonvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt”

Verksamhetsidé för barn- och utbildningsförvaltningen

Vi ska ge barn och elever utbildning* av god kvalitet för ett livslångt lärande.

Vi utgår från den enskildes förutsättningar, samhällets krav och våra gemensamma resurser.

* lärande/kunskap, omsorg och social utveckling

Inledning

Ljungby kommun tar varje år emot ett antal barn/elever vilka ursprungligen kommer från andra länder. De vistas i Sverige på olika villkor och under olika förhållanden. Dessa barn/elever kommer från skiftande bakgrunder och har med sig olika erfarenheter, kunskaper och förutsättningar. Några har varit med om händelser vilka satt outplåneliga spår. Oavsett vilka övriga behov som finns, ska barn och elever som kommer till Ljungby kommun tas väl om hand i förskola, grundskola, särskola och gymnasieskola.

Asyl/flyktingmottagning sker via socialförvaltningen i Ljungby kommun, vilka i sin tur informerar barn- och utbildningsförvaltningen. Övrig inflyttning hänvisas direkt till barn- och utbildningsförvaltningen.

För att kunna ge barnen/elevorna en bra start i Ljungby kommun samt goda förutsättningar för lärande är det viktigt att det finns mottagningsrutiner som är väl kända av all personal och att ansvarsfördelningen är tydlig. Detta skapar trygghet hos personalen och ger en effektiv och rättssäker organisation.

Rutinerna är här indelade i tre kategorier: *förskola, grundskola, gymnasieskola*.

Mottagandet ser något olika ut i dessa tre verksamheter.

I Ljungby kommun finns inga mottagningskolor eller förberedelseklasser. Eleven introduceras och placeras direkt på sin hemskola. Här avgörs efter introduktionen vilken klass/grupp eleven ska tillhöra.

Barn/elever som har en utvecklingsstörning och inte beräknas nå upp till grundskolans kunskapsmål kan ha rätt att gå i särskola. Beslut om placering i särskola verkställs först när en utredning har genomförts på den hemskola barnet/eleven blivit placerad på.

Utifrån dessa riktlinjer formuleras följande mål att uppnå:

- Barn, elever och vårdnadshavare som anländer till förskolor, grundskolor och gymnasieskola i Ljungby kommun känner sig välkomna och väl mottagna. *Allas ansvar.*
- Barn och elever erbjuds plats enligt de principer Barn- och utbildningsförvaltningen i Ljungby kommun tillämpar. Önskemål kring specifik placering på grund av språktillhörighet bör beaktas. *BU:s ansvar.*
- Introduktionssamtal genomförs. *Rektors ansvar.*
- Kartläggning görs av elevens kunskaper och individuell plan upprättas. *Rektors ansvar.*

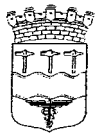
Kommunen inventerar årligen behovet av och tillgången på modersmåls lärare och lärare i svenska som andraspråk. Viss samordning sker mellan kommunens skolor.

Områdeschef Astrad-/Åbyområdets ansvar.

För att ge ökad möjlighet att uppnå målen sammanställs här mottagnings/utbildningsrutiner. Dessa ska ses som ett stöd i det arbete som utförs på enheterna. En övervägande del av det som står i dessa rutiner har över tid utvecklats av verksamheterna och tillämpas med framgång.

Det är sedan *rektor på varje enhet som har ansvar* för att det formuleras rutiner på enheten kring mottagande, introduktion, individuell planering, undervisning, uppföljning och utvärdering samt personalens kompetensutveckling. Stöd för detta ges i Skolverkets ”Allmänna råd för utbildning av nyanlända elever”, 2008. I detta ligger också att se till att rutinerna, samt FN:s konvention om barnets rättigheter, är kända av all personal. Mottagningsrutinerna bör regelbundet revideras.

Central kompetensutveckling av personal inom barn- och utbildningsförvaltningen sker årligen under de gemensamma utbildningsveckorna i juni och augusti. *Områdeschef Astrad-/Åbyområdets, utvecklingsledare skolas ansvar.*

Förskola

Vårdnadshavare ansöker om barnomsorgsplats genom att antingen fylla i en blankett som lämnas till en barnomsorgsplacerare, eller fylla i ansökan via nätet. Blankett finns på kommunens hemsida.

Om möjligt erbjuds plats på en förskola där barnets språk finns representerat bland personalen för att påskynda barnets språkutveckling. Erfarenhet och forskning säger att tidig strategisk träning av barnets modersmål samtidigt med svenska ger en god språkutveckling för barnet.

Vårdnadshavare, barn och vid behov tolk kallas till ett introduktionssamtal på den förskola som barnet placerats på. Rektor samt pedagoger från mottagande förskola informerar kring förskolan och dess verksamhet.

Ytterligare möte mellan personal och vårdnadshavare följer efter en kort period.

Följande information ska finnas med:

- Hur förskolan arbetar - likabehandlingsplan - förskolans uppdrag
- Tystnadsplikt och anmälningskyldighet
- Försäkringar och avgifter
- Inskolning
- Regler vid sjukdom - frånvaroanmälan
- Tidsregler - lämning och hämtning
- Scheman - ändringsanmälan
- Kläder för olika typer av aktiviteter - märkning
- Vad man får ta med till förskolan

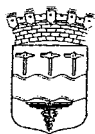
Förskolan ska ha beredskap att snabbt ändra i sin organisation om så behövs.

Ett frågeformulär fylls i (se bil 1) tillsammans med vårdnadshavarna. Detta kopieras och skickas med vårdnadshavarna hem. Tolken ska översätta det ni skriver ned.

Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna visas lokaler och pedagogerna beskriver förskolans olika aktiviteter kopplat till ett pedagogiskt perspektiv och barns lärande.

På Skolverkets hemsida kring inflytande/delaktighet och ansvar presenteras förskolans verksamhet på nio olika språk:

Tolkservice finner du på nätet under:

Grundskola

Elever med utländsk språkbakgrund skrivs såsom alla övriga elever in på skola enligt i första hand närhetsprincipen. Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna hänvisas till barn- och utbildningskontoret för skolplacering samt avstämning mot folkbokföringen.

Om möjligt erbjuds eleven placering på en skola där elevens språk finns representerat bland personalen för att påskynda dennes språkutveckling.

Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna informeras om möjligheten att ansöka om modersmålsundervisning för eleven samt att vid behov ta del av studiehandledning på eget modersmål.

Vårdnadshavare, elev och vid behov tolk kallas till ett introduktionssamtal på den skola som eleven placerats på. Rektor, skolsköterska samt pedagoger från mottagande skola informerar kring skolan och dess verksamhet. Efter detta följer flera möten vilka anpassas efter behov.

Följande information ska finnas med:

- Hur skolan arbetar - likabehandlingsplan - skolans uppdrag
- Tystnadsplikt och anmälningsskyldighet
- Försäkringar och avgiftsfrihet
- Skolans ansvar och skyldigheter
- Elevens rättigheter och skyldigheter
- Skolhälsovård- hänvisning till vårdcentral- regler vid sjukdom - frånvaroanmälan
- Kläder för olika typer av aktiviteter - märkning
- Tillåtet - otillåtet på skolan
- Kartläggning av elevens kunskaper och erfarenheter
- IUP - skriftliga omdömen samt PODB

Skolan ska ha beredskap att snabbt ändra i sin organisation om så behövs.

På Skolverkets hemsida kring inflytande/delaktighet och ansvar presenteras skolans verksamhet på nio olika språk: www.skolverket.se/om-skolverket/inflytande-och-ansvar

Tolkservice finner du på nätet under: www.skolverket.se/om-skolverket/inflytande-och-ansvar

Ett frågeformulär fylls i (se bil 2) tillsammans med vårdnadshavarna. Detta kopieras och skickas med vårdnadshavarna hem. Tolken ska översätta det ni skriver ned.

Tillfälle bör vid första mötet ges för skolsköterska att prata med elev och vårdnadshavare/vårdnadshavarna, enskilt, med hänsyn till sekretess.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan är en frivillig skolform vilket gör att rutinerna kring mottagande av elever från andra länder än Sverige inte helt kan jämföras med riktlinjerna för grundskolan.

Elev med utländsk språkbakgrund skrivs in på det individuella programmet (IV) samt börjar också undervisning på SFI. För asylsökande ungdomar som kommer till Sverige utan medföljande förälder eller vårdnadshavare ska god man förordnas. Mottagning och placering på boende ansvarar socialförvaltningen för. Inskrivning sker vid den första kontakten med elev och vårdnadshavare. Introduktion sker sedan stegvis.

Introduktionen ska bland annat innehålla:

- Skolans organisation med speciell inriktning på IV och SFI
- Skolans ansvar och skyldigheter (värdegrund, arbetssätt, mål mm)
- Elevens rättigheter och skyldigheter
- Tillåtet - otillåtet på skolan
- Skolhälsovård – vårdcentral (regler vid sjukdom, frånvaroanmälan osv)
- Kartläggning av elevens läs- och skrivförmåga samt kunskaper i andra ämnen med avseende på begrepp, förståelse och förmåga till problemlösning. Kartläggningen sker med personal från IV och SFI

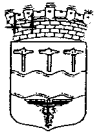
Skolan ska ha beredskap att snabbt ändra i sin organisation om så behövs.

På Skolverkets hemsida kring inflytande/delaktighet och ansvar presenteras skolans verksamhet på nio olika språk:

Tolkservice finner du på nätet under: <http://www.tolkcentral.se>

Ett frågeformulär fylls i (se bil 3) tillsammans med vårdnadshavarna. Detta kopieras och skickas med vårdnadshavarna hem. Tolken ska översätta det ni skriver ned.

Tillfälle bör vid första mötet ges för skolsköterska att prata med elev och vårdnadshavare/vårdnadshavarna, enskilt, med hänsyn till sekretess.

Introduktionsinformation – förskola

bil 1

Detta är ett stödmaterial med exempel på frågeställningar att använda vid introduktionstillfället.

Social bakgrund

Barnets namn och smeknamn/kortnamn

Ålder/personnummer

Nuvarande adress

Telefonnummer

Vårdnadshavaren/vårdnadshavarnas namn

Ursprungsland, andra länder där barnet bott

Hur länge har barnet varit i Sverige?

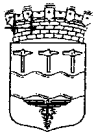

Modersmål

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kan barnet fler språk? Vilka?

Vilket/vilka språk talas i hemmet?

Vårdnadshavaren/vårdnadshavarnas modersmål och andra språk

Talar vårdnadshavaren/vårdnadshavarna svenska?

Kan barnet läsa och skriva?

Hur ser barnets kunskaper i det svenska språket ut?

Har barnet haft någon kontakt med förskolan tidigare? Hur såg den ut?

Finns det tolkbehov i kontakt med förskolan?

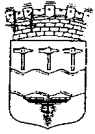

Hur länge har vårdnadshavaren/vårdnadshavarna bott i Sverige?

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kan vårdnadshavaren/vårdnadshavarna läsa och skriva på sitt modersmål?
(Information från verksamheten är oftast skriftlig)

Vårdnadshavarens/vårdnadshavarnas arbete i hemlandet

Vilka tillhör familjen? Namn, släktskap och ålder

Finns de också i Sverige?

Hälsa

Har barnet någon/några sjukdomar och/eller allergier som förskolan måste känna till?

Har barnet genomgått en hälsoundersökning sedan ankomsten till Sverige?

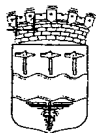
Specialkost?

Barn- och utbildningsförvaltningen

Finns det något som är viktigt för förskolan att känna till om barnet?

Allmänt

Finns det något som barnet upplever som skrämmande/är rädd för?

Har barnet någon trygghetsleksak? Filt, nalle, napp eller dylikt?

Brukar barnet sova en stund på dagtid?

Vad tycker barnet om att göra? Intressen?

Kan barnet simma? Vattenvana?

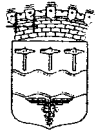

Introduktionsinformation – grundskola

bil 2

Detta är ett stödmaterial med exempel på frågeställningar att använda vid introduktionstillfället.

Social bakgrund

Elevens namn och smeknamn/kortnamn

Ålder/personnummer

Nuvarande adress

Telefonnummer

Vårdnadshavaren/vårdnadshavarnas namn

Ursprungsland, andra länder där eleven bott

Hur länge har eleven varit i Sverige?

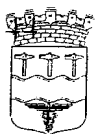

Modersmål

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kan eleven fler språk? Vilka?

Vilket/vilka språk talas i hemmet?

Vårdnadshavaren/vårdnadshavarnas modersmål och andra språk

Talar vårdnadshavaren/vårdnadshavarna svenska?

Kan eleven läsa och skriva?

Hur ser elevens kunskaper i det svenska språket ut?

Har eleven haft någon kontakt med skolan tidigare? Hur såg den ut?

Finns det tolkbehov i kontakt med skolan?

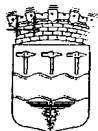

Hur länge har vårdnadshavaren/vårdnadshavarna bott i Sverige?

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kan vårdnadshavaren/vårdnadshavarna läsa och skriva på sitt modersmål?
(Information från verksamheten är oftast skriftlig)

Vårdnadshavarens/vårdnadshavarnas arbete i hemlandet

Vilka tillhör familjen? Namn, släktskap och ålder

Finns de också i Sverige?

Hälsa

Har eleven någon/några sjukdomar och/eller allergier som skolan måste känna till?

Har eleven genomgått en hälsoundersökning sedan ankomsten till Sverige?

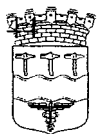
Specialkost?

Barn- och utbildningsförvaltningen

Finns det något som är viktigt för skolan att känna till om eleven?

Allmänt

Finns det något som eleven upplever som skrämmande/är rädd för?

Vad tycker eleven om att göra? Intressen?

Kan eleven simma? Vattenvana?

Introduktionsinformation – gymnasium

bil 3

Detta är ett stödmaterial med exempel på frågeställningar att använda vid introduktionstillfället.

Social bakgrund

Elevens namn och smeknamn/kortnamn

Ålder/personnummer

Nuvarande adress

Telefonnummer

Vårdnadshavaren/vårdnadshavarnas namn

Ursprungsland, andra länder där eleven bott

Hur länge har eleven varit i Sverige?

Modersmål

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kan eleven fler språk? Vilka?

Vilket/vilka språk talas i hemmet?

Vårdnadshavaren/vårdnadshavarnas modersmål och andra språk

Talar vårdnadshavaren/vårdnadshavarna svenska?

Kan eleven läsa och skriva?

Hur ser elevens kunskaper i det svenska språket ut?

Har eleven haft någon kontakt med skolan tidigare? Hur såg den ut?

Finns det tolkbehov i kontakt med skolan?

Hur länge har vårdnadshavaren/vårdnadshavarna bott i Sverige?

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kan vårdnadshavaren/vårdnadshavarna läsa och skriva på sitt modersmål?
(Information från verksamheten är oftast skriftlig)

Vårdnadshavarens/vårdnadshavarnas arbete i hemlandet

Vilka tillhör familjen? Namn, släktskap och ålder

Finns de också i Sverige?

Hälsa

Har eleven någon/några sjukdomar och/eller allergier som skolan måste känna till?

Har eleven genomgått en hälsoundersökning sedan ankomsten till Sverige?

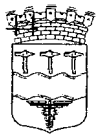
Specialkost?

Barn- och utbildningsförvaltningen

Finns det något som är viktigt för skolan att känna till om eleven?

Allmänt

Finns det något som eleven upplever som skrämmande/är rädd för?

Vad tycker eleven om att göra? Intressen?

Kan eleven simma? Vattenvana?
